

Izbaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejimana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto	15 K
3/4	10
1/2	5

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob no- letu „Kazipot po Goriskem in Bradiščanskem“ in „Kazipot po Ljubljani in Kranjskih mestih“, dalje dva krat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštne“ ter mesečno prilogo „Slovenski Tehnik“.

Narodno sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadstr. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček in naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo. Oglasi in poslanice se računajo po Petit-vrstah že 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za sliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Narodno in oglašje je plačati loco Gorica. Dopolnje naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katero ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od »Soča« vsa-petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski ul., Jellersitz v Nunski ul., Ter. Leban na tekalnišči Jos. Verdi, Peter Krehelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v pokopališčni ulici, I. Matiusi v ulici Formica, I. Hovašnik v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Za družbo sv. Cirila in Metoda!

Nikdar ne moremo dosti povdarjati važnosti in potrebe družbe sv. Cirila in Metoda. Družba mora biti nam sveta, njo moramo imeti vedno pred očmi. Na Goriskem je v zadnjem času nekam spalo zanimanje za družbo sv. Cirila in Metoda, izmed podružnic so se le nekatere oglašale, o drugih ni bilo ne duha ne sluha. Zbudite se, stopite zopet na dan. Delujmo za družbo sv. Cirila in Metoda!

Novo vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda kliče v novo življenje, pozivlje na večje delovanje v prid naši družbi. V seji 28. pr. je sklenilo ter razposlalo vsem podružnicam tako-le okrožnico:

„Slavno podružnično vodstvo!
Vodstvo „Družbe sv. Cirila in Metoda“, danes prvič po letošnji veliki skupščini zbrano v seji, smatra za svojo dolžnost, da ob tej priliki pozdravi cenjene sodelavke-podružnice in jih kliče ter bodri k energičnemu sodelovanju.

Ker je bila narodnost slovenske mladine v nevarnosti, so Slovenci ustanovili našo „Družbo“. Izta ustanovitve pa sta zrastle moč in delavnost narodnih nasprotnikov, in če kdaj, je danes nevarnost za našo narodnost le večja. Narodna ideja je ustanovnica, je svetla vodnica naši „Družbi“ in bodi ona trdna, trdna vez, ki družji v njeno organizacijo vse, kar res čuti in misli slovensko. „Družba sv. Cirila in Metoda“ je vseslovenska narodna organizacija, ki mora stati visoko nad dnevno-političnim strankarskim bojem. Brez strankarstva in provincijalizma družiti narodne sile v boj za obrambo slovenske narodnosti — te vodilne misli se hoče držati vodstvo — te naj se skrbno drže tudi vse podružnice. Izvemo bodi na tem mestu konstatirano, da ni vodstvo za dopolnilno volitev na zadnji skupščini postavilo nobenih kandidatov, da je prepuščilo, kakor druga leta, tudi letos odločitev le opravičenim volilcem. Napadi na vodstvo in posamezne njegove člane, izrecno tudi napadi na g. blagajnika, so torej brez stvarne podlage.

Vodstvo se hoče z vsemi močmi posvetiti delu, da bo mogla „Družba sv. Cirila in Metoda“ na podlagi svojih pravil vršiti svojo veliko nalogo kar najuspešneje: prenoviti in pomnožiti hoče svojo organizacijo, poiskati novih virov za dohodke, okrepčati vse svoje gospodarstvo in ustanoviti novih dobrih narodnih šol, ki bodo odgovarjale perečim potrebam Slovencev na jezikovni meji.

Spoštovano podružnično vodstvo! Podružnice so naše sodelavke, ki tvorijo notranjo silo „Družbe“, one naj zbirajo, one pa bodo po vodstvu poklicane tudi k neposrednemu narodnemu delu. Osrednje vodstvo se znaša na Vašo pomoč in Vaše zaupanje“.

V Ljubljani, dne 28. velikega srpnja 1907.

Andr. Senekovič s. r. Luka Svetec s. r.
prvomestnik. prvomestnikov namestnik.

Družba povdarja, da je vseslovenska organizacija, ki mora stati visoko nad dnevno-političnim strankarskim bojem. To je res, tako je prav. Vodstvo pa napoveduje tudi novo delo, obračaje se zajedno do podružnic, naj pomagajo. Podružnice, zbudite se, vse na delo za našo prekoristno družbo. Odslej mora vsaka goriška podružnica poskrbeti za kako veselico v prid družbi vsako leto. Kjer ni podružnic, pa bi lahko bile, naj se osnujejo! Na narodno delo!

DOPISI.

Cerkljanske novice.

„Knavsovec“. — Zopet nova beseda, kaj bi le mogla pomeniti? Kdor čita klerikalne liste, ve, da je postal naš dekan dr. Knavs največji antialkoholik in pričel tudi ljudstvo pridobivati za to antialkholično gibanje. Je pač dr. Knavs bolan na tej bolezni, da mora vsaki mesec propagirati kake nove misli, oziroma ustanoviti kako novo društvo, ko se naveliča ene, se poprime druge. Sicer se strinjamo tudi mi z dr. Knavsom, da se mora omejiti zganjpitje, pač pa bi moral dr. Knavs to drugače pričeti, kakor je začel, ker na ta način ne bo uspehov. Videti je, kakor da dela naš doktor vse to le k večji časti svoji, da

se more pohahati po svetu, glejte, par tednov in že se je upisalo 120 oseb v „zlate bukve“ in klerikalni listi so res že pisali, da na celem Slovenskem je največ abstinentov v Cerknem. Večina teh protialkoholikov pa je ženic-kofetaric in otrok, od katerih nekateri niti v šolo ne hodijo. Kakšni so drugi Knavsovi antialkoholiki, o tem enkrat pozneje. Torej, kaj je „Knavsovec“? To je beseda, ki garantira dr. Knavsu nesmrten spomin na Cerkljanskem. Naši šnopsarji so iz hvaležnosti do dr. Knavs premenili vse termine, ki značijo zganje in od najslabšega geruša do najboljšega zganja se sedaj po celem okraju imenuje le — knavsovec.

Klavir. — V spominu je še vsem, ki se zanimajo za cerkljanske razmere, da ob priliki selitve „Narodne Čitalnice“ iz „Gospodarskega doma“ niso pustili klerikalci odnesti glasovirja iz dvorane v novo stanovanje. Bahali so se okoli, da glasovirja ne dobimo in čitalnica je bila primorana nastopiti tožno pot. Zanimivo je bilo pri tej obravnavi, da ni hotel biti nihče kriv in postavili so se na stališče, da je tožba na naslov „Kmetijskega društva“ sploh neutemeljena in naj se čitalnica obsodi v poravnavo stroškov te tožbe. Lastniške pravice pri tej obravnavi ni nihče odrekel čitalnici. Razsodba se je torej glasila, da ima troške obravnave plačati „Kmetijsko društvo“, ker je ono krivo, da ni bila dvorana odprta, da bi se mogel odnesti glasovir. Kot zagovornik je nastopil za klerikalce bivši kavarnar Gabrijel Bevk, ki je že dobro znan kakor velik govornik in da ni bilo njega, bi bila obravnava, ki je trajala celi dan, gotovo dolgočasna za številne poslušalce, ki so se pa ob Gabrijelovih izvajanjih imenitno zabavali.

Izid obravnave gotovo ni zadovoljil klerikalcev, ki mislijo, da mora povsod le njih volja, oziroma nevolja, obveljati. Sedaj se pripravajo, kdo naj plača stroške, ker glavni krivec je menda Gabrijel sam, ki je skrtil ključce od dvorane.

Veselica na Travnoku se je imenitno sponesla. Bralno društvo v Otaležu je lahko ponosno na ta izid, posebno glede obiska. Razen domačinov bili so tudi Cerkljani in Idrijci v

velikem številu zastopani. Klerikalci se veselico niso udeležili, kar nas le toliko bolj veseli, da nam niso delali napota.

Zanimivo pa je tudi dejstvo, da so pred veselico poslali iz Idrije socijalni demokratje svoje ogleduhe, da so si ogledali, je li je „Bralno društvo“ izpolnilo zahteve idrijskih socijalistov. Hoteli so namreč, naj se na veseličnem prostoru razobesijo mednarodne rdeče zastave. Odbor tej zahtevi ni ugodil in razobesil mogočne slovenske trobojnice, vsled česar potem socijalni demokratje niso prišli na veselico.

Tudi prav in čast zavednim odbornikom, da se niso udali zahtevam teh zapeljanih socijalnih demokratov.

Gmotni uspeh veselice bo gotovo prav dovoljen, odbor pa naj se potruži, da se priredijo veselice pogosteje, tudi če ni zraven črnih in rdečih brezdomincev.

Otvoritev planinske kočje na Poreznu je nekatere zagrizenejšje klerikalce naravnost osupnila. Posebno dr. Knavsu se je zdelo potreba delati zgago glede otvoritve. Molil je celo v cerkvi za one, ki so se udeležili in so radi tega — groza, zamudili nedeljsko mašo. Pisalo se je tudi v kler. liste proti otvoritvi in z vsem takim delovanjem in ruvanjem proti otvoritvi so napravili klerikalci sami to slavnost kakor „liberalno“, no, kakor vidite, je bilo ljudem to še ljubše, ker nad vse pričakovanje — računalo se je k večjemu na 400 ljudi — prišlo je ljudstva več ko trikrat toliko. Radovedni smo, če dr. Knavs v svojem svetem prepričanju prepove klerikalcem pohod Porezna, kjer so liberalci otvorili in blagoslovili novo kočjo brez njegove dovoljenja. Mogoče prinese „Prim. list“ v bodočih cerkljanskih novicah kako razpravo, je li Porezen liberalce ali klerikalce; sodeč po nekaterih noticah v „Prim. listu“, je tako razpravo prav mogoče pričakovati.

Iz goriške okolice.

Solkani. — „Primorski list“ je prinesel vest o čudi, da g. Vuga je za Lenassija. „Soča“ je pa opozarjala celo Solkansko občino, da naj pazi za sedanjo volitev. Tako

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

„Treh mušketirjev“.

Francoski spisal:

ALEXANDRE DUMAS.

(Dalje.)

Athos je naredil v Parizu dva obiska. Nato sta se odpravila proti ulici Tournelle. Bila je vsa natlačena z nosači, konji in služabniki. Athos si je naredil prosto pot ter vstopil z Raoulom. Prva oseba, katero je zagledal, je bil Aramis, ki je stal poleg širokega naslanjača na kolesih, pokritega s krasno vezanim baldahinom, pod katerim se je gibal med blazinami droben, še dosti mlad in vesel obraz, ki je pa včasih pobledele, ne da bi pri tem oči izgubile tisti živahen, duhovit in ljubeznjiv izraz. To je bil abbe Scarron, ki se je vedno smejal, šalil, pozdravljal — pri tem pa trpel ter se praskal z majhno palčico.

Krog tega gibljivega šotora se je tlačila množica gospodov in dam. Soba je bila zelo prijazna in lepo opravljena. Po širokih oknih so viseli veliki svileni zastori, obrobjeni z rožami, ki so bile nekdaž živo-barvne, sedaj pa že nekaj zbebele. Tapete so bile skromne, toda ukusne. Dva uljudna lakaja, vajena lepih manir, sta stregla na izborni način.

Ko je Aramis ugledal Athosa, je skočil k njemu, ga prijel za roko ter ga predstavil Scarronu, ki je izrazil svoje veselje, pa tudi svoje spoštovanje do

novega gosta ter napravil vikomtu zelo duhovit poklon. Raoul je bil malo zmeden, ker ni bil pripravljen na duhovitost, vendar je pozdravil abbeja zelo grazijozno. Athosa je nato pozdravilo še par gospodov, katerim ga je predstavil Aramis; potem se je polagoma polegel šum, ki je nastal pri njegovem prihodu, in kmalu je bila splošna zabava v najboljšem tiru.

Čez nekaj minut, med katerimi se je bil Raoul pomiril ter se nekoliko orijentiral v družbi, so se vrata odprla, in lakaj je naznanil gospico Paulet.

Athos se je dotaknil z roko vikomtove rame.

— Poglejte to žensko, Raoul, je dejal, ker je zgodovinska oseba; k njej se je namreč zatekel Henrik IV., ko je bil napaden.

Raoul je vstrepetal; v zadnjih dneh se je dvignil pred njegovimi očmi vsak hip kak zastor ter mu pokazal kak heroičen prizor: ta ženska, ki je prihajala, še mlada in še lepa, je poznala Henrika IV. ter govorila z njim.

Vsakdo je hotel biti prvi pri novem gostu, zakaj gospica Paulet je bila vedno zelo »à la mode«. Bila je visoke postave, vitka in ob jednem bujna; na glavi je nosila celo hosto zlatih las, kakršne je ljubil Rafael in kakršne je naslikal Ticijan vsem svojim Magdalenam. Ta rumena barva, morda pa tudi kraljevski ugled, ki si ga je bila pridobila med drugimi ženskami, sta ji pridobila priimek »Levinja« (Lioune.)

Sedanje naše lepe dame, ki ljubijo to modno ime, naj torej vejo, da ne prihaja z Angleškega, kakor morda mislijo, temveč od njihove lepe, duhovite rojakinje, gospice Paulet.

mené se za šum, ki se je dvignil od vseh strani pri njenem prihodu.

— Ah, moj dragi abbe, je izpregovorila s svojim mirnim glasom, torej sedaj ste revež? Zvedeli smo to popoldne pri gospej Rambouillet; povedal nam je gospod Grasse.

— Da, revež, toda država je sedaj bogata, ovrne Scarron; človek se mora znati žrtvovati za svojo domovino.

— Gospod kardinal si bodo kupili za petnajst sto lir več pomad in parfumov na leto, se oglasi neki fronder, v katerem je Athos spoznal onega gospoda, ki ga je bil srečal v ulici Saint-Honore.

— Toda kaj poreče Muza, pravi Aramis s svojim medenim glasom, Muza, ki ima tudi svoje skromne zahteve? Kaj?

Si Virg. puer aut tolerabile desit Hospitium, caderent omnes a crinibus hydri.

— Pravi pravi Scarron ter seže v roko gospici Paulet; res, da nimam več svoje hydre, toda moja levinja mi vendar še ostane.

Vse besede Scarronove so se zdele nocoj izbrane; pač zaradi tega, ker so se vsi vedeli za njegovo nezgodo. Gospod Menage je bil poln navdušenja.

Gospica Paulet je šla na svoj navadni prostor; toda predno je sedla, se je ozrla ponosno in samozavestno, s pogledom kraljice, po družbi, in njene oči so obstale na Raoulu.

Athos se je nasmehnil.

— Gospica Paulet vas je opazila, vikomt; pojdite jo pozdravit: predstavite se jej za to, kar ste, za pravega provincijalca, toda ne spozabite se toliko, da bi ji govorili o Henriku IV.

mislim, občinske volitve bodo — kdaj, se ne ve. — Sedanje županstvo je precej dobro sestavljeno, izvzemši par pokornikov. Sliši se o sedajni volitvi, da se namerava starašinstvo tako urediti, da bi se le po želji nekaterikov sestavilo, ter po njih želji ukazovalo. — Kaj porečete o tem Vi, Solkanci? — Da bi bil svetilniški prižigalec sodec občine Solkan, to ne sme biti, in tako starašinstvo namerava. — Zapomnite si, Solkanci, stari pregovori pravi: Mož kolikor zna — to velja. — Sedaj pa vprašam župana, kako spolnjuje svojo dolžnost od občinskega ljudstva mu dano? Kako je rešil enoglasni sklep z dne 5. febr. 1907. radi uknjzbe neke poti!! To se mora zgoditi! — V drugič vprašam, kje gnjijejo cevi za vodovod, ti so že dve leti ukupljene. Gospod župan in še drugi, kje je vaša vest? Zakaj ne rešite občinskih sklepov? Moj Bog! Kako bi pa bilo, ako bi se Vaše in drugih misli uresničile, da bi starašinstvo bilo nevesče — razun par voditeljev. Solkanci na noge, zahtevajmo svoje pravice, in ne udajmo se paru nam nasprotnih pijavk. Za sedaj dovolj, ako se kje potka — bo še.

Iz Vrtojbe (Laško petje). — Jedva se je posrečilo narodno-zavednim možem in mladencičem v Vrtojbi, da so zotrli in potlačili rjovenje in razsajanje po vasi v onem jeziku „dvatisočletne kulture“, že so se v nedeljo priklatili zopet v Vrtojbo oni elementi, ki so bili vedno v sramoto poštemim Vrtojbenem. Par teh vrtojbenskih razgrajčev je šlo v Trst, in sedaj so se vrnili. Cel čas, kar so doma, so prodajali, kar so se naučili v Trstu. Krulijo in razsajajo „Le galline tutte mate“ itd., da se ljudje brez izjeme zgražajo nad takim ravnanjem. Zavedni mladencič Vrtojbenki, ogibajte se onih elementov, ki pribajajo le prodajat svojo neoliknost in surovost domov. Če jim ne boste vi držali roke, bodo sami sprevideli, da ne ravnajo prav. Kaj bi ne bilo škoda, če bi se zopet kar na mah podrlo, kar se je težavno sezidalo. Čukljerji in Zapučkariji (oni razgrajči so prekrstili ime Zapučke v „La mandria“) spametujte se! Ne delajte sramote slovenskemu imenu! Vas pa, kar Vas je zavednih narodnjakov in rodoljbov v Vrtojbi, vabim: Zatrjajte italjansko rjovenje po naši vasi! Naša pesem, slovenska pesem naj mogočno doni v slovenski Vrtojbi! Za danes toliko! Pa ni še pike!

Iz Št. Petra. — V nedeljo smo imeli pri nas gledališko predstavo. Predstavljal se je igra „Zaklad“. Igra je lepa, pravi tip ljudskega igrokaza, v katerem se vidijo slovenske šege in navade. Kmečki diletantje, ki so igrali, so rešili svojo nalogo prav izvrstno. Nekateri bi delali čast tudi kakemu mestnemu odru. Ljudstva se je bilo nabralo obilo. Z zanimanjem in živahnostjo je sledilo predstavi.

Iz Brd. — Novo šolsko poslopje otvorijo v Kozani v nedeljo dne 15. t. m.

Iz ajdovskega okraja.

Rihemberg, 7./9. 07. — Kar piše „Gorica“ o Gregorčičevi slavnosti v Rihembergu, je pa res nekaj takega, da se tema lističu ne sme zavdati na poročevalcih in dopisnikih. Vri ljudje morajo biti to in morda celo posvečeni; sicer ne bi mogli kaj takega napisati. Je treba res talentov in še več drznosti. Vsi vdeleženci, ako le čitajo „Gorico“ ali „Prim.

Shod svojeglavcev.

(Reminiscence s potovanja).

„Bum trara! Bum trara! — Jutri velika komedija! Povabljeni vsi ljudje, ki mislijo s svojo glavo. Vstopnina prosta. Kdor ne da miru, ali pa ni našega mnenja, tega vržemo ven, potom redarstva. Drugače pa je zajamčena svoboda govora, mišljenja in kihanja. — Bum trara! Bum trara!“ — To je bilo nekaj zame. Laskam si namreč, da mi butica ne tiči na vratu jedino zato, da bi imeli klobučarji kaj dobička od nje. Torej pojdem!

Tako seza sklenil in res sem šel. Pri vstopu mi stisnejo nekaj „program“ v roko: 1. Opomin k mirovanju. 2. Akrobatične umetnosti. 3. Napoved boja. 4. Različne govornice ad libitum, če jih namreč hoče še kdo poslušati.

N. B. Prireditelji prosijo za božjo voljo, da se pusti vršiti vsaj prve tri točke programa. Kdor posluša še nadaljine, ima pravico do državnozbornskega mandata. Nervozni smejo biti le govorniki.

Ko sem prebral to navodilo, vstopim v dvorano. Kakšno lice je imela? V začetku ni

list“, vidijo zdaj, na kakem katoliškem stališču stojita ta lista in koliko se jima sme verjeti. Zato pa se s kosmatovestnim dopisnikom omenjenih listov ne bomo tu pečali. Če prav hoče kedo lagati in se blamirati, kedo mu more to braniti in kvariti okus?

Ves nevspeh dobro dovršena slavnosti, pravi dopisnik, da je zakrivilo učiteljstvo. Strancar, skrij se, če pride do kakih preiskav v tem pogledu. Le tako lagajte in kmalu bomo na čistem! Seveda težko in britko je Štrancarju in očku Pavlici, da se jima je vse tako izjalovilo. Na občinske stroške sta hotela podpreti klerikalizem v Rihembergu in ti prebiti naprednjaki vse pokvarijo. Vesta kaj, Jožka Štrancar in Pavlica: Drugič pa priredita tako slavnost na svoje troške, in nikdo vama je ne bo razganjal. Saj naprednjaki svoje veselilne stroške tudi sami plačamo. Troškov imate pa mnogo: V dveh krčmah ste pili in jeli, a v hotelu pri Ličnu se vam je dobra večerja — menda za 100 oseb pokvarila, ker ste se bali priti, četudi je bil za vas prostor rezerviran. Kedo bo vse to plačal, o j!

Odkar je Štrancar prišel med nas, je postal zrak tu tako težek in dušljiv, da se je bati največje nevihte, iz katere pa Štrancar ne uide. Mera bo polna in razdraženo ljudstvo je sito eksperimentov tega božjega namestnika, ki vnema le prepir in zdražbo ter napoveduje in napravi obilo nepremišljenih in nepotrebnih troškov občini. Ljudstva pa ni treba dražiti, treba je je pač krotiti in tolažiti, kar stori vsak olikan človek in še posebe učiteljstvo, sicer ne vem, kaj bi bilo z združniki à la Štrancar.

Rihemberg, 9. 9. 1907. — Kakor spričuje dopis iz Rihemberga v „Gorici“ z dne 7. t. m., je prihitel „nekdo“ rihemberskemu županu Pavlici na pomoč ter me pozivlja, naj ga tožim. Ta je pa lepa! Ne jaz, ampak Pavlica naj toži, ako se mu godi krivica. — Saj vendar sam sebi ne veruje, da bi bilo dovoljeno vprašati edino ministrom?! Odgovor na moja vprašanja, potem bodem že znal, kaj mi je storiti. Junak — na dan! Vinko Cigoj.

Brja pri Rihembergu. — Klerikalci so se v „Gorici“ in „Primorskem Listu“ zagnali tudi v naš pevski zbor ter, kakor je bilo od njih pričakovati, tudi v g. učitelja Možina. Kar se njega tiče, molčimo, in prepuščamo njemu samemu, da stori, kar hoče! Povemo pa, da gosp. Možina nam ni ukazal, niti svetoval, delati nered ob slavnosti v Rihembergu. Rekel nam je pa večer poprej: „Ako pojedete, zadržite se pametno, lepa beseda lepo mesto najde“. A tu se je zmotil naš g. učitelj: klerikalcem je le to lepo, kar se klerikalno glasi. Prašamo vse Rihemberske klerikalce, od g. župnika do najzadnjega sluga, kaj nam morete reči? Na dan! Mi se ne bojimo. Bili smo resnični prijatelji g. organista, hvalili nas ja ta, hvalili drugi, odkod pa danes vse to? Spoznali ste, da je v nas napreden duh, a prej ste menili, da smo ljudje, katere se bo dalo sukati.

Pevci, ki pripadajo našemu zboru, so bili mirni. Res smo zapeli par pesmi, to pa, da ne bodete mislili, da Mu samo vi smete čast skazovati ob slavnosti odkritja spominske plošče. Nikakor ne mislite, rihemberski klerikalci, da bomo mi pred Vašimi pričami kar pocepali, ne mislite tudi, da se boste s

bilo še nič. Pozneje se je razgrnilo nekaj črnega ob stenah. Tudi to ni bilo mnogo. Potem pa je prišla pestrobojna množica. Tc so vam pa bili ptički! Vsi so mislili s svojo glavo. To se je videlo že po načinu, kako so zasedli dvorano. Lepo pravilno ni nihče sedel. Večina je kar naravnost stopila na mize in v oni stropotični višini je intonirala prav prijetno žvrgolenje.

Komedija je pričela. Prva točka: opomin k mirovanju. Tam iz nekega kota se oglasi nekdo in pravi: „Veseli me, da vas je toliko prišlo; a boljše bi bilo za nas, da bi vas manj prišlo. Točke našega današnjega vsporeda so vrlo zanimive. To mi verjamete, ahko na besedo. Zato prosim, posvetite jim vso svojo pozornost. Če pa kdo ne bo miroval, bom napel vse druge strune. Če vas ne bom ravno mogel ven vreči, pojdem pa kar sam. Pri moj... da pojdem, pa boste imeli hudirja. Naj vam potem kdo drug komedijo špila!“ Burno odobravanje je sledilo besedam impresarija. — Ko se to poleže, nastopi „akrobat“. „Gospoda moja!“ prične, glas ni imel slab. „Gospoda moja, da se razumemo. Jaz vam ne bom tnkaj preobračal kozolcev in tudi na glavo se ne bom postavjal. Jaz namreč nisem telesni, temveč duševni akrobat. Ne

tem, če nas po svojih listih črnite in nam podlikate nezmognost v petju, ovekovečili! — Blizu smo, in lahko nam v obraz poveste, pošteni ljudje se za kulise ne skrivajo. Povedati imamo še, da nam je pisal neki g. župnik prijazno pismo v priznanje petja 1. sep. To pismo, ki je najboljši odgovor na Vaša spodikanja, je v naši Čitalnici vsakemu na ogled. „Pevski zbor v Brjah“.

Domače in razne novice.

Klerikalci in deželni volilni red. — Ga že branijo po „Gorici“. Izdajalci branijo svoje izdajsko delo, s katerim pehajo goriške Slovence pod laško peto. In kako neumno se zvijajo. Pravijo, da je že sedanji volilni red dajal Lahom večino enega glasu ter da je bilo že po starem volilnem redu dano gospodarstvo Lahom v roke. Kaj zato, ker je bilo doslej tako, naj bo tudi v bodoče? Mislimo pač, da si vsak pošten goriški Slovenec želi ven iz teh razmer. Goriški Slovenci moremo zahtevati edino le to, da se zgodi pravica tako, da bo večina prebivalstva v deželnem zboru primerno zastopana, ne pa da bo manjšina prebivalstva imela tam večino. Gregorčič je dolal za Lahe, v zahvalo, ker so ga pred 6 leti poslali v državni zbor in pa strankarske koristi je imel pred očmi. Izdajca slovenskih interesov je oni, ki se da pridobiti za tak nov volilni red, ki obsega staro krivico, ki naj nas znova vrže Lahom pod noge. Vsak pošten Slovenec želi, da ta stara krivica preneha, ali naši ljubi klerikalni poslanci z modro glavo Gregorčičevo so odobrili ono staro krivico ter jej pritrtili v deželni zbornici. Ti slovenski poslanci so s tem rekli, da je prav, da imamo Slovenci manjšino v deželni hiši in da je prav, da imajo Lahi večino. Taki poslanci zaslužijo palice. Na osle naj bi jih naložili ter peljali po celi deželi, da bi vsak poznal te velike može, ki so obsuli goriške Slovence z novo krivico. Pač žalostno, brezmejno žalostno, da smo doživeli čase, ko goriške Slovence njih lastni sinovi pehajo v laško suznost... Kakor znano, je na Moravskem vlada sama pomagala vstvariti v deželni hiši med obema narodnostima pravično razmerje — pri nas pa se slovenski poslanci niti zmenili niso za odpravo stare krivice, marveč so celo pomagali vladi, da se je mogla sankejonirati stara krivica! Če je še kaj zavednosti v goriških Slovencih, če je še kaj upanja v boljšo bodočnost, morajo volilci temeljito obračunati s poslanci-izdajicami.

Poročilo o 185. vodstveni seji „Družba sv. Cirila in Metoda“, ki se je vršila dne 28. vel. srpana 1907. pop. v „Narodnem domu“ v Ljubljani. — Prisotni: prvomestnik — Senekovič, odborci: dr. Bleiweis, Črnagoj, Hudovernik, dr. Merhar, dr. Novak, Pahornik, Svetec, dr. Svetina, Vrhovnik, dr. Žerjav in nadzornik — dr. Ravnihar. — Po pozdravu se izvrši konstitucija vodstva v smislu § 18. družb. pravil ter se izvolijo: prvomestnikom namestnikom — Svetec, zapisnikarjem — dr. Ivan Svetina, blagajnikom — Hudovernik; dalje v ožji odbor: za tekoča opravila: Senekovič, Svetec, dr. Svetina, Hudovernik, Vrhovnik in dr. Žerjav; v šolski o d s e k : dr. Bleiweis, Črnagoj, dr. Svetina, Vrhovnik in dr. Žerjav; v gospodarski

misli, da se do tega pride tako lahko. Zato treba posebnega daru. Navadni ljudje n. pr. imajo neko takozvano „prepričanje“. Duševni akrobat ne sme imeti tega. Duševni akrobat s prepričanjem je ravno tako nesposoben za svoj posel, kakor bi bil telesni akrobat za svoj, če bi slučajno in po pomoti požrl metlin roč. Prepričanje mora torej duševni akrobat popolnoma izločiti iz svoje bistvenosti. To ni tako lahko. Dlje časa je treba staviti prepričanje v jesih, oziroma v primerno kislo vino, da se dobro skisa. Tako skisano prepričanje se spravi v steklenico ter se jo dobro zamaši kakor kisle kumare. Če bi kdo po pomoti zavžil tako skisano prepričanje, nič ne škodi, ono je popolnoma nevžitno, in bi onega človeka le za par dni bolel želodec. Tako je torej s prepričanjem. So pa še druge duševne lastnosti navadnih ljudi, ki jih mora odložiti duševni akrobat. Katere tega ne izdam, to je moja tajnost. A verujte mi, da se pri tem prav dobro počutim, tudi za slavo je že poskrbljeno, glas o moji umetnosti gre po vsej deželi. Posebno je znan tale moj eksperiment. Trdil sem nekoč: „Vsi ljudje izvirajo iz opic“. Takrat sem bil še liberalce, če me spomin ne vara. Sedaj sem klerikalce. Oni izrek so mi nekateri očitali. Slišali so

o d s e k : dr. Bleiweis, Hudovernik, dr. Novak, Vrhovnik, dr. Žerjav. — Vse volitve so se vršile z vslikom in soglasno! — Po razpravi o tržaškem šolstvu sklene vodstvo, da se dovoli na petrazredni deški ljudski šoli pri sv. Jakobu v Trstu vspretnica prvemu razredu, v sredini mesta pa se otvori nova družbina deška in dekliska šola kot podružnica prve. — Za enkrat se otvori prva razreda. Po posvetovanju o štajerskem šolstvu sklene vodstvo, da se ima otvoriti vspretnica že obstoječega vrta v Hrastniku; vrtec v Gaberju se v kratkem otvori, glede Mute pa je vkreniti vse potrebno, da se za gotovo otvori že ob novem šolskem letu, t. j. na spomlad dvorazrednica za dečke in deklice. Po razpravi o korotškem šolstvu se sklene, da se ima v najkrajši dobi otvoriti nova družbina šola na Strmcu. — Razpravlja o goriškem šolstvu sklene vodstvo, da pozdravi idejo o ustanovitvi narodne šole v Krminu. Poziviti se ima brisko podružnico; izreče se zahvala marljivima narodnima delavcema v Krminu gg. učitelju Orlu in veleposestniku Erzetiču. Določi se tudi prispevek za stroške bodoče šole v Krminu. — Vodstvena seja je dalje rešila daljšo vrsto upravnih in osebnih zadev, vzela na znanje odpoved pogodb s Škrijem, glede piškotov in s Krsnikom glede šampanja. — Pokroviteljstvo se je priznalo: 1. Trboveljski moški in ženski podružnici po dvakrat, 2. ribniški moški in ženski podružnici po enkrat; (zastopnik I. dr. Ant. Schiffrer, zastopnica II. g. Julija Tomšičeva.) — Končno je sklenilo vodstvo poslati vsem podružnicam okrožnico, s katero se povdarja narodno-vseslovensko in nadstrankarsko družbeno stališče, podružnice pa pozivlja k energičnemu delovanju. Izrekla se je tudi zahvala odstopivšim: prvomestniku g. Tomo županu, in odbornikom gg. Antonu Svetku in Ivanu Šubicu.

Poslanec veleposestva pozivlje neki veleposestnik v imenu več drugih, naj bi vendar enkrat stopili med svoje volilce ter kaj poročali, kako so delovali v deželnem zboru; zlasti bi radi vedeli podrobneje, kako je prišlo do novega volilnega reda. Torej poslanci veleposestva, med svoje volilce!

Goriški deželni zbor se ni sklican. Ali kakor čujemo, bo pred razpustom na vsak način še zbranoval.

Gregorčič v „krajkih hlačicab“. — „Gorica“ se je začela norčevati z Gregorčičem. Miše, da ima „krajke hlačiće“. — Nò, te kratke hlačiće prav popolnjujejo tip „ljubljenca naroda“, kažejo njegovo malomarnost in nerodnost, kateri ga nikjer ne zapustita. Zaradi tega tudi Gregorčič ne misli opustiti krajkih hlačiće, marveč kadar bo pri Lahonu Hribarju zopet kupoval blago za obleko, vkupi le toliko, kolikor zadostuje za njegove sicer obsežne ali kratke hlačiće. — „Gorica“ zapeljuje ljudi s tem, da opozarja na njegove kratke hlačiće, v smešenje Gregorčiča. Kratke hlačiće nosijo „Gigerli“. Gregorčič — Gigerli! Ta bo lepa! — Krajkih hlačiće don Antonio ne opusti, zakriti bi jih še pustil, toda le s škofovsko obleko!

Gregorčič — revež. — Kdor ne verjame, ne bo zveličan. Gregorčič je revež, ki nima niti toliko, da bi si kupil nove hlače. Kam

ga, torej ga nisem mogel kar tako utajiti, kar je sicer najboljša taktika. A izvil sem se na drug način. Res je, rekel sem, da izvirajo vsi ljudje iz opic, a mislil sem, vsi liberalni ljudje. Dovtip ni bil slab, brez honorarja bi ga celo natisnili, a prinesel mi je drugače mnogo dobička. Prosim vas, poglejte, kako sem dobro rejen, vse drugače nego: oni mršavi liberalce tam. A nočem se preveč hvaliti. Čas hiti. Danes vam hočem pokazati drug svoj eksperiment. Ustanoviti hočem učiteljsko društvo — brez učiteljev. Ne smejte se mi, jaz sem sicer mlad a zelo nervozen. Žalostno, pravite? To je pač bolezen mojega posla. Torej učiteljsko društvo brez učiteljev. Kako se to naredi? Vidite sedaj, da sem duševno višji nego vi. Učitelji nočejo sesti na moje limanice. Dobro, naredi se drugače. K društvu lahko pristopi vsak, ki ima kaj posla s šolo. Kaj ne? Dobro, a to niso samo učitelji. Učitelji so sploh priznani zadnji, ki odločujejo o usodi šole, na te tedaj ne reflektujem. Katehetje, častiti g. katehetje, pridejo prvi v poštev. A teh je malo. Dobro, prav dobro. Da bo število večje, sprejemamo šolske slugo. To so važni faktorji, prosim: Če sluga zaspi ter zamudi odpreti šolska vrata, se pouk sploh ne more vršiti. Tem možem se

deva denar? Družine in otrok nima. "Šolski Dom" da malo; semtertje vrže desetakov, da se mu potem poje neskončna po farovških listih. Ne zapije in ne tudi ne toliko, kolikor ima dohodkov. Je lepo opitan, da bi dobil gotovo pre- kazi razstavi opitancev, toda vsega pa vendar ne zapravi, kar tako, da bil tak revež, kakoršnega ga opisuje "Gorica". Mož ima velike dohodke: kot seme- lški profesor poteguje vsak mesec okoli K; kot državni poslanec po 20 K na to je na mesec 600 K; skupno 1000 K na ec. Sedaj pa vprašamo: ali je še kdo v Gorici, ki dobiva na mesec tolike dohodke, ne da bi mu bilo treba kaj delati? Gregorčič ima naložen denar na Montu, "centrifugi" ne zaupa, pa ne malo. Tak kakoršen je Gregorčič, ki vleče na mesec 1000 K, ne da bi kaj delal, bi bil rad marsikdo!

Veliko narodno slavlje na Proseku je vspelo. Udeležencev je bilo nad 5000. Vsa je bila v slovenskih trobojnicah, slavoloki in bili izredno lepi. Petje je bilo izbrano, vsa čustva animirana, proti večeru so zapela "Morje adrijansko"! — Vse lepo in brez spodtika bi se bila končala slavnost, ako ni prišlo zgago delat farško društvo "Ljubljana". Slišali so jih pa toliko, da jih menda ne bo več na narodne slavnosti.

V nemškem jeziku se mu globoko poklanja... "Gorica" pravi, da se žid Mayer v Tstu, "Piccola", globoko poklanja v nemškem jeziku kakemu ministru ali nadvojvodi. —

Ostanimo doma, pa premišljajmo, zakaj se poklanja dr. Gregorčič po nemško svo- jemu političnemu gospodarju dr. Pajerju? V deželni zboru klopeta z njim po nemško tako na glas, da čujejo poslušalci na galeriji, in se poprašujejo, čemu se slovenski črni ge- neral na takem mestu poslužuje tujega jezika, in ni niti deželni. In kadar je konec zase- ljanja, si segata v roko in dr. Gregorčič se mu v nemškem jeziku globoko klanja. — Čemu se torej zaganja "Gorica" v Tržačana? ko pa ima pred seboj katoliškega du- hovnika dr. Gregorčiča, ki je, kadar tako kaže, velik Slovenec, kadar drugače kaže, pa vsaj slovenstvo v sebi, vdr slovenščino v kater se poslužuje nemščine, celo v naši deželni hiši. Seveda za viteza je ob takih prilikah slovenščina "pregmejn".

Na legarju je obolel polkovni trobec peš- polka št. 47. iz Gorice. Bolan leži v Ljubljani.

47. pešpolk se je vrnil včeraj zjutraj z zasnevn v Gorico.

Ricanje v razglodnicah. — Pet vrst raz- glednic je iz Ricmanj. Predstavljajo nam kraj Ricmanje sam, Log in Ricmanje, civilni pogreb v Ricmanjih, spreved civil- nega pogreba in poroko. Vse so lepe, karakteristične zlasti zadnje 3. Prodajajo se tudi v Gabrščekovi knjigarni v Gorici. — Želim, da bi se te razglodnice jako razširile.

Likar, nadučitelj v Ozeljanu, je izmenjal zvo krono, o kateri smo govorili že v zadnji "Soči", in se peljal "ad maiorem Dei gloriam" v Ljubljano na shod tamošnjih krščansko-mi- šelnih učiteljev, ki so se kakor goriški otrsli

je treba prilizniti. Potem je pa še mnogo drugače nepedagogičnih oseb, ki imajo pa mnogo opraviti s šolo n. pr. zidarji, tesarji in t. d. Tudi te sprejememo. Slednjič pa najvaž- nejše osebe — šolski prijatelji. Lahko so alfabeti, nič ne de, da le kaj dajo od sebe. Vidite, s tem je ustanovljeno društvo učitelja, t. j. učiteljstva brez učiteljstva...

Poslušatelji, ki so si med govorom tega zmetnika privoščili marsikak zasoljen dovtip, prasnili so v buren smeh, odobravanje in ploskanje. Bil je hudo, da je človeka kar segušil. Med tem krikom pa se je že vršila tretja točka programa — napoved boja. Isti mladenič je zbral namreč vse sile svojega glasu in zavpil je: "Da pa bo imelo društvo neko gotovo smer za svoje delovanje, napovem navzočim učiteljem boj, boj na smrt in življenje!" "Brez armade!" zavpije nekdo. Drugi sprejmejo vojno napoved z radostnim ploskanjem, nekteri si že višje rokave, nekteri pa intonirajo: "V boj, v boj, meč iz toka..." Pričo tega bojevitega razpoloženja, ki je vnepe antimitarista kar presenetilo, nas je hotel nekdo prav zvijačno prekaniti z neko govoranco. To je ogorčilo navzoče.

Nekdo zavpije: "Kdor ne reflek- tuje na državnozbornski mandat, za mano, ven!" Da bi jih videli! Ogronma

terorizma liberalnih učiteljev. (So pač "kerlici" ti liberalni učitelji!) Z Likarjem je šla v Lju- bljano petina članov novo ustanovljenega učiteljskega društva, t. j. šel je sam, ker je pa v društvu pet učiteljev, je on predstavljal peti del sl. društva. Prinesel je pozdrave iz Gorice kranjskim klerikalnim učiteljem. Če bi poslal razglednico, bi ga manj stalo, toda ne bi se mogel razgovarjati z veleučeniaki (kakor sam trdi), ki so ga poučili o goriški politiki. Rekli so mu, da se mora našim kler. dež. poslancem častitati, da so delovali na to, da imamo sedaj v deželi nov deželni volilni red. Na, tako šolo mu že pustimo! Mlad fant je še, nima še 40ih let in že ga je srečala "pamet". Vsak Tirolec mu lahko zavida. O priliki ga še malo polikamo!

Slovensko delavsko stavbeno društvo "Svoj dom" ima svoj ustanovni občni zbor prih. soboto, 14. t. m. ob 8. uri zvečer v hotelu "pri zla- tem jelenu" (soba tik kegljišča) z naslednjim vspeševanjem: 1. Poročilo ustanovnega odbora, 2. sprejemanje članov, 3. volitev, 4. more- bitni predlogi. Kdor si hoče omisliti svoj dom, dobrodošel!

Dr. Ant. Brečelj, Andr. Tutta,
podpredsednik, zapisnikar.

Trgovsko - obrtne in gospodarske vesti.

Poziv vsem občinskim zastopom Goriškega. — Deželni zakon z dne 13. maja 1903. o po- speševanju govedoreje je zadel z določbo § 4. pri občinskih zastopstvih na trda tla, kajti vsaka občina je morala skrbeti sama za nakup in vzdrže- vanje primerne števila bikov. Kupna cena znaša nad 650 K za glavo; vzdrževanje pride še posebej. Pospeševanje govedoreje bode torej povzročalo občanam izdatnih stroškov. — Temu bi se odpomoglo na ta način, da bi se kupovali biki z državno in deželno podporo. Že dosedaj je država dajala v ta namen precejšnjo podporo c. kr. kmetij- skemu društvu; ako bi določila še deže. pri- merno podporo, odpadla bi dolžnost občinam, skrbeti za nakupovanje.

Starešinstvo občine Sv. Križ na Vi- pavskem je sklenilo, naprositi deželni od- bor, da predloži deželni zboru premembo zakona v tem smislu. Tudi javni shod, katerega je bil sklical deželni in državni po- slanec Al. Štrekelj v Sv. Križu dne 11. pr. m., je sprejel soglasno enako resolucijo. — Pozivljajo se vsi občinski zastopi v deželi, da store enake sklepe ter jih predložijo de- želni odboru.

Razpisuje se zabeležba za nakup trt, cepljenih na ameriški podlagi Riparia Portalis in Rupestris Monticola, pripravljenih po sistemu prisilnega kalenja v deželni trtnici v Podturnu (Gorica) za dobo cepljenja 1907/1908. Na Riparia Portalis in Rupestris Monticola so se cepile te-le vrste trt: 1. Cepiči na Rupestris Monti- cola a) belo grozdje: Bela zlahtnina, rumena rebula, zelena rebula, vlaški rizling, renski rizling, Verduc, beli burgundec, malvazija, Slankamenka, briska glera; v malih množinah: Rudeča zlahtnina, tržačanka, traminec, Cividin, Sauvignon blanc; — b) črno grozdje: Cabernet Sauvignon, modra frankinja, črni burgundec, kraški refošk, domači refošk, Corbinella; v malih množinah: Refošk iz Faedis, Merlot,

večina se dvigne in vre do vrat. Ta politična nezrelost! Nu, sicer tudi jaz nisem bil nič bolji.

Pri vratih je bila gnuča. Postojim malce. Meni nasproti ob steni je stal priprost človek, kmet, če se ne motim. Prišel sem razgovor z njim. "Kako ste pa vi prišli na ta shod? Kaj tudi vi mislite s svojo glavo?" "Oh nel! Ali gospod "nunc" so rekli, da se bo danes videlo, kdo je za križ in kdo je proti njemu. Vidite, jaz se povsodi vedno le podkrižujem. Moj križ velja, kakor vsak podpis, zato sem zanj. Kaj treba vse to pisanje in branje. Nič! Jaz sem šolski prijatelj. Živio!" "Živio!"

V tem hipu pa me nekdo povleče za suknjo. Ozrem se. Okoli mene sama praznata. Človek pa, ki me je povlekel, prične: "Torej na kateri mandat reflektujete?" Milo sem ga pogledal, tako milo, da bi se me pri tem pogledu usmili najtrdosrčnejša krasotica. — "Mandat? Mož, za božjo voljo, kaj sem vam storil hudega, da pridete s tem vpra- šanjem?" In skočil sem skozi vrata urnih nog, kakor jelen "k jelenu".

To vam pa rečem, k takim komedijam me ne spravi niti najboljši prijatelj niti naj- ljubeznivejša deželna več.

Ferdo Plemlč.

Alicante, Frontignan. — 2. Cepiči na Riparia Portalis a) belo grozdje: Bela zlahtnina, ru- mena rebula, vlaški rizling, renski rizling, beli burgundec, Sauvignon blanc, Slankamenka, traminec, Verduc; v malih množinah: Mal- vazija, Früh von der Lahn, istrski muškati; — b) črno grozdje: Cabernet Sauvignon, modra frankinja, črni burgundec, kraški refošk, do- mači refošk, istrski refošk, Frontignan; v ma- lih množinah: Marzemini, Corbinella, Alicante, Bordeaux, Negrara, Teroldego.

Kdor se hoče zazamenovati za nakup cepljenk v deželni trtnici, naj predloži de- želni odboru nalično vlogo, ki ima obse- gati: 1. vrsto cepiča in, ali cepljenega na Ri- paria Portalis ali na Rupestris Monticola, kakor tudi množino vsake pozamezne vrste cepljenk, ki jih želi kupiti; 2. navede naj se, ali se nameravajo dvigniti cepljenke jeseni ali spo- miadl. Cena znaša 12 vinarjev za vsako eno- letno cepljenko, ali 12 kron za vsakih 100 cepljenk, ako se dvignejo iste jeseni leta 1907 in 14 vinarjev za vsako cepljenko, ali 14 kron za vsakih 100 cepljenk, ako se trte dvignejo spomladi leta 1908. Cene so se določile tako, da mora priti vsak kupec po naročene trte v deželno trtnico v času, ki se v to določi od deželnega odbora toliko za oddajo v jeseni, kolikor za oddajo v spomladi. Vsako naročilo potrdi deželni odbor posamezno; naročniki bodo imeli plačati kot zadatek (oro) 15% svote dejanski sprejetega naročila, in sicer tekom 8 dni po prejemu potrdila, da se je dotični naročnik zabeležil. Zadavek se plača deželni blagajni, katera izroči dotično po- botnico. Morebitne stroške za odposiljatev cepljenk plačajo naročniki. Naročnikom se za- računajo tudi stroški za skladanje in sicer 1 krona za tisoč ali manj cepljenk. — Opaža se pri tej priliki, da si moro ogledati deželno trtnico v Podturnu sleherni dan vsakdo; treba se je v to svrhu predstaviti nadziralnemu osebju. — Deželni odbor.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgo- vskega društva "Merkur" v Ljubljani. — V službo se sprejme: 2 poslovodji mešane stroke, 3 knjigovodje in korespondent, 8 pomoč. mešane stroke, 3 pomočniki specerijske stroke, 5 pomočnikov manufakturne stroke, 1 pomočnik železninarske stroke, 1 pomočnik modne in galant. stroke, 1 kontoristinja, 4 prodajalke, 6 učencev.

— Službe iščejo: 3 poslovodje, 3 knjigovodje in korespondenti, 4 kontoristi, 14 pomočnikov mešane stroke, 6 pomočnikov spe- cerijske stroke, 4 pomočniki manufakturne stroke, 2 pomočnika železninarske stroke, 2 pomočnika modne in galant. stroke, 14 konto- ristinj, 5 blagajničark, 8 prodajalk, 1 pot- nik. — Posredovalnica posreduje za delo- dalce popolnoma brezplačno, za delojemalce proti mali odškodnini.

Razgled po svetu.

Skilcani so deželni zbori na dan 16. t. m. in sicer: Stajerski, koroški, gališki, gorenje- avstrijski, solnograški, češki, lukovinski, mo- ravski in šlezjski.

"Sokol" v Ribnici je razvil v nedeljo na slovesen način svojo zastavo.

Umor. — V Benetkah je bil ustreljen iz revolverja prejšnji teden ruski grof Kama- rowsky. Umoril ga je Naumow. Za tem zločinom tiče pa še druge osebe, tako grofica Tarnovska, odvetnik Donat Prilukov, rentier Zeifer. Vzrok še ni doguan, nekateri trde, da je bil Naumow, isto tako bogat Rus kakor grof, ljubosumen nanj, drugi pa menijo, da gre tu za družinski spor, ker mejijo po- sestva grofa in Naumowa v guberniji Orei skupaj.

Zadnja poročila kažejo, da je ves kom- plot vprizorila grofica Tarnovska, katera je imela h kratu tri ljubimce: grofa Komarov- skega, odvetnika Prilukova in uradnika pl. Naumova, ki so se vsi trije pustili ločiti od svojih žen radi nje. Naumov je vstrelil grofa, da dobi zavarovanje in dedščino njegovo gro- fica Tarnovska. Premoženje grofovo znaša 10 mil. K. Vsi sokrivci so zaprti na Dunaju, in vsi so priznali.

Kongres "Svobodne misli" se vrši v Pragi. Obiskan je jako dobro. Vrši se po naznanje- nem vspredu. Dr. Spicer iz Zagreba je go- voril o Ricmanjih, rekoč, da je ricmanjski po- jav eden najznačilnejših nove dobe v boju proti Rimu. Govoril je tudi Slovenec Lotrič, navzoč pesnik Askerc. Zastopani so na kongresu: Čehi, Nemci iz Avtrije in Nemčije, Francozi, Slovenci, Nizozemci, Poljaki, Hrvati, Rusi, Madjari, Angleži, Španci, Portugalci in še drugi. — Pri otvoritvi je bilo okoli 3000 udeležencev. Deleatje so pozdravili kongres vsak v svojem jeziku. V imenu Slovencev je pozdravil pesnik Askerc. — Navdušenje na kongresu je vseobče.

Amerikanski kaznjenci. — Pravkar je izšlo posebno poročilo o kaznjencih in mladih greš- nikih raznih zavodov v Zjedinjenih državah. Dne 30. junija 1904. je bilo po zaporih 81.772 oseb, tako, da pride na vsak milijon ljudi 1006 kaznjencev. Dne 1. junija 1890. je bilo vseh "restantov" sicer le 66.803, ven- dar je prišlo na vsak milijon prebivalcev 1067 kaznjencev. Med kaznenci je bilo 32 odstotkov črncev. Tujcemcev, t. j. ne tu rojenih Amerikancev, je bilo v zaporih 28 odstotkov. Po celi državi jih je bilo leta 1904. obsojenih 34.753 radi pijanosti; 28.339 radi potopejanja; 17.264 radi prepira; 25.058 radi tatvine; 10.877 radi dejanskega napada; 7161 radi uloga. 106 ljudi je bilo na smrt obsojenih in 640 v dosmrtno ječo, med temi 20 žensk.

Rusinci pred sodiščem. — V soboto popoldne je končala obravnava proti rusiaskim akade- mikom, kateri so posebno znani radi tega, da niso hoteli po zimi v preiskovalnem zaporu ničesar jesti. Jaroslav Baby, Ivan Ciapka, Lew Cihovsky, Andrej Didunyk, Vasil Hladky, Roman Levicki in Vladimir Rahinski so bili obsojeni radi javnega nasilstva na 1 mesec ječe, dr. Vladimir Baczynsky pa na en teden zapore.

Požar v Carigradu. — V petek je nastal v mestnem okraju Jodi Kule požar, ki je vpepelil približno 100 poslopij.

Noče pomiloščenja. — John Tahorn, kate- rega so pred 37 leti — takrat je bil star 22 let — izročili v kolumbske državne za- pore v dosmrtno ječo, ker je iz malega vzro- ka pri nekem prepiru ubil lekega moža, bo sedaj pomiloščen, ker je bolan in dela osebju v zaporu mnogo sitnosti. Jetnik pa pravi, da bi bilo največje pomiloščenje zanj, če ga puste umreti v zaporu, kjer je toliko let pre- živel: zunaj v svetu bi bil brez pomoči.

Udova

oddaja stanovanje prazno, ali meblovano in sicer:

1 ali 2 sobi s kuhinjo, ali brez iste.

Na razpolago je lep vrt in dvorišče.

Dzame najraje samostojno damo ali pa gospo in gospoda brez otrok.

Pogoji ugodni. Naslov pove upravnishvo tega lista.

†

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, da je naša preljuba soproga oziroma mati, gospa

Franja Belè roj. Jakončič,

nadučiteljeva soproga,

danes ob 7. uri zjutraj v 49. letu svoje starosti nenadoma v Gospodu zaspala.

Pogreb drage rajneke bo v torek zjutraj ob 8. uri izpred hiše žalosti na pokopališče v Šempas.

OSEK, dne 8. septembra 1907.

Anton, soprog.
Venceslav, sin, Zorka in Milka, hčerki.

Išče se
izurjenega pomočnika
za manufakturno trgovino.
Ponudbe na upravnistvo lista
pod šifro: „Manufaktura“.

Samo 6
dni

Havre-New York

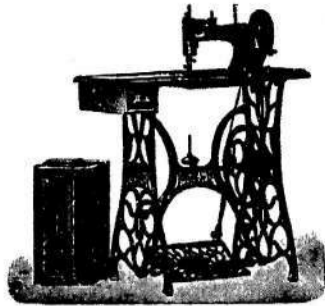
vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki
Francoske prekomorske družbe.
Edina najkrajša črta čez
Bazel, Pariz in Havre v Ameriko.

Veljavne vozne listke
in brezplačna pojasnila daje samo

Ed. Šmarda,

oblastveno potrjena potovalna pisarna
v Ljubljani, Dunajska cesta 18,
v novi hiši „Kmetске posojilnice“, nasproti
znane gostilne pri „Figovcu“.

Pfaffovi šivalni stroji

so res najboljši za rodbinsko rabo, kakor
na pr. za šivanje, krpanje in umetno ve-
zenje. — Neprekosljivi za obrtne namene,
šivajo naprej in obratno, tiho in mirno
brez vsakega ropota. Jamčiva do 10 let.

Glavna zaloga in zastopstvo

SAUNIG & DEKLEVA V GORICI

Magistratna ulica šte. 1.

Imava v zalogi tudi šivalne stroje raznih drugih vrst in tovarov.

— Cene zmerne, pogoji ugodni. —

Slavno občinstvo je naproseno, da pred nabavo šivalnega stroja zahteva cenik, kateri se pošlje zastoj in franko

Rabi se pomočnika

manufakturne stroke,
veščega slovenskega, nemškega
in italijanskega jezika.

Naslov: Jakob Klemenc, Trst
ulica sv. Antona št. 1.

Pozor! Novost!

„Union delicat pecivo!“

Z firmo naročnika; po 4, 10 in
20 vin. za prodajo. Gostilne, kavarne
itd. dosežejo s tem velikanski vspoh
delajo zase reklamo in dobijo 40% po-
pusta. — Union vaniliziran sladkorni
prašek kg 1 K 50 vin. Union piškoti za
trgovce po 2 vin. za prodajo 150 za
2 kroni.

Razpošilja:

Tovarna za Union sklador Kranj.

Orožja— municije, predmeti za lov, dinamične patrone.

Zaloga šivalnih strojev in dvokoles
različnih sistemov. Lastna delavnica in
popravilnica orožja dvokoles in šivalnih
strojev.

Kerševani & Čuk

v Gorici

— Stolni trg št. 9. —

SNABI BOLJE
kakor vsako drugo čistilo.

čisti samo

čistilnim ekstraktom
Globus
Najboljše čistilo
na svetu

Svetovna razstava v St. Louis 1904.
„GRAND PRIX“.

Steckenpferd- liljino mlečnato milo

Bergmanna & Komp. v Draždanah in v Tišni ob Lubi
je in ostane — glasom vsak dan novodošlih priznanj — najboljšo medi-
cinalno milo proti pegam; ono ohrani kožo nežno, mehko in rožnato.
Na prodaj po vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah in
brivnicah. — Cena 80 vin. za komad.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 79.
Račun poštne hranilnice šte. 837.315.

Vsled sklepa skupne seje načelstva in nadzorstva z dne
12. marca 1907. se:

Hranilne vloge obrestujejo po 4½%. Stalne vloge od 10.000 kron
dalje z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje
posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila dajejo zadrušnikom na vknjižbe po 5½%, na varščino
ali zastave in na menjice po 6%.

Glavni deleži obrestujejo koncem leta po 5½%.

Stanje 31. dec. 1906.: Zadrushnikov 1823 z deleži v znesku
104.790 kron. — Hranilne vloge: 1.675.188-82. — Posojila:
1.617.190-37. — Reservni zaklad: 82.382-63. — Vrednost hiš:
112.328-.

Evgen Grion

na Kornu - V GORICI - na Kornu

— Nova —

— kotlarska delavnica. —

Zaloga neobdelane kotlovine in v

plasteh. — Kotli raznih velikosti.

- Distilirni aparati. - Filtri.

Raznovrstne kuhinjske posode itd.

Vse po zmernih cenah.

Karol Draščik

v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfi-
nejega peciva, torte, kolače za birmance
in poroke, odlikovane velikonočne
pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje
na drobno ali v originalnih butelkah
Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogo-
brojna naročila ter obljublja solidno postrežbo
po jako zmernih cenah.

Žene!

Ako trpite na strjenju krvi in na po-
dobnih boleznih, tedaj pišite na P. Ziervas-
Kalk 244 pri Kolinu ob Reni.

Nekatera od sto in sto zahvalnih pisem:

„Gospa B. iz W. piše: Lepa hvala! Vaše
sredstvo je učinkovalo že 5. dan“.

„Gospa L. v M. piše: „Priporočala bom vsakomur
Vaše izvrstno sredstvo ter ne bom sama nikoli iz-
njega“.

Arhitekt S. v M. piše: „Za izborni postrežbo
se zahvaljujem. Pri moji ženi je Vaše sredstvo že po
2-dnevni rabi brez bolečin učinkovalo“.

Proti pošiljatelj 1 marke nemške veljave (ali
v znakah) pošljem knjigo: „Motenje peripneumonije“
dr. Med. Levis. — Pojasnila brezplačno.
Za odgovor naj se priloži znamko.

CHRISTOFLE

Namizna orodja in posodja
vseh vrst.

Priznane talbe poučevanja
najlepše forme.

Kompletne kasete namiz-
nega orodja, posodja za
emake, kave, čaj, na-
mizni pedstavlki, umetni
izdelki.

Jedino nadomestilo
pravega srebra.

Posedel izdelki za hotela, restavracije
in kavarna, kakor tudi penzije, gospo-
dinjstvo itd.

C. kr. kraljevi založniki

Christofle & Co. — Dunaj

L. Operaring 5 (Heinrichshof).

— Dostrovan cenik na zahtevanje. —
V vseh mestih zastopano po prekupcih.
Kot jamstvo svoje izvrstnosti imajo naši izdelki
gostje turistične muzeja in kraljevske palače

— SVETOVNO ZNANI —

FERNET-BRANCA

BRATOV BRANCA V MILANU

jedini lastniki načina za izdelovanje,

je najbolj učinkujoča želodčna grenčica sveta

Neizogibno potrebno v vsaki družini!

Dobiva se v vsaki boljši delikatesni trgovini in v vsaki kavarni

Se dobiva v vseh lekarnah.

Najboljše zdravilo proti

Se dobiva v vseh lekarnah.

— REVMATIZMU in PROTINU —

je liker Godina

izdolan v Trstu v lekarnah Rafael Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri Sv. Jakobu; Josip Godina,
lekarna „All' Igen“, Via del Farneto 4.

ena steklenice K 1-6. In Trstu se ne razdeljuje manj nego 4 steklenice proti povzetju ali naprej poslanim zneskom K 7-— pristo pošiljate.